

ДЕТСКА ГРАДИНА №8 „ХРИСТО БОТЕВ” – ГРАД ВАРНА

МОДЕЛ ЗА РАБОТА СЪС СЕМЕЙСТВОТО И ДЕТЕТО
В ПЕРИОДА НА АДАПТАЦИЯ ОТ СЕМЕЙНА СРЕДА
КЪМ ДЕТСКАТА ГРАДИНА

I. ОБЩИ ПРИНЦИПИ:

1. Моделът за работа със семействата и децата в периода на адаптация от семейната среда към детската градина определя правилата на поведение, за формиране на култура на общуване, за повишаване нивото на доверие между учители, деца, родители.

2. Моделът за работа със семействата и децата в периода на адаптация от семейната среда към детската градина представя стандартите за сътрудничество и взаимодействие, поведение на учителите, децата и техните семейства.

3. Моделът е създаден на основание чл.39. ал.2 от Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 2016 г. в сила от 02.10.2020 г. издадена от Министъра на образованието и науката

4. Моделът за работа със семействата и децата в периода на адаптация от семейната среда към детската градина е подчинен на общите принципи в системата на предучилищното образование:

4.1. Единна държавна образователна политика за осигуряване правото на предучилищно образование;

4.2. Ориентираност към интересите и към мотивацията на детето, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;

4.3. Равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете.

II. ЦЕЛИ:

1. Да утвърди основните ценности, норми и принципи на поведение, които трябва да знаят и спазват учители и родители при адаптация на децата от семейна среда към детската градина ;

2. Да утвърдят волята и стремежа за етичност, уважение и доверие в образователно-възпитателния процес.

3. Да насочват поведението и подпомогнат родители и учители в решаването на дилеми, които срещат в своята практика.

4. Да очертаят отговорностите на учителите, семейството, както помежду им, така и към детето.

5. Да съдейства за осъществяване на образователната мисия и стратегия на детската градина чрез стимулиране интелектуалното, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие, и подкрепа на всяко дете в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му.

6. Да съдейства за утвърждаването на нормите в отношенията между участниците в образователно-възпитателния процес – учители, служители и деца от една страна, и родители, деца, институции и общество от друга страна.

7. Да предотврати възникването на конфликти в човешките взаимоотношения и да осигури хармонична атмосфера в образователната среда, с цел бърза адаптация на детето в детската градина.

III. СЪЩНОСТ:

1. Детската градина е първата степен в образователната система и се грижи най-вече за възпитанието, образованието и социализацията на децата. Усилията на детските учители са съсредоточени върху това детето да расте като самостоятелна и уверена личност, да усвои умения за общуване и живот в екип, да овладее практически умения и способности, да усвои родния си език и да се научи да го използва правилно, да обогати речника си, да опознае света и природата около себе си, да придобие първи математически познания, да опознае тялото си и да расте здраво и жизнено, чрез игрови методи и похвати, за да може един ден да се превърне в уверен, знаещ и можещ млад човек, който умее да носи отговорности за себе си и за другите.

Когато детето е прието в детска градина, не само се осигурява отглеждането му извън дома, но и се включва в една образователно-възпитателна система. Детската градина е един необходим етап в развитието на детето. То навлиза в обществото на своите връстници и започва да усвоява навиците на социалния живот. Така ще бъде по-подготвено и за постъпване в училище.

2. Адаптацията е строго индивидуален процес за всяко дете и за неговите родители. С цел изясняване на проблема психолози и педагози стигат до извода, че този период преминава през три основни форми: лека, средна, тежка форма на адаптация.

3. За определяне на една или друга форма на адаптация се посочват следните основни критерии:

- ⇒ Емоционално състояние на детето;
- ⇒ Отношението му към възрастните;
- ⇒ Отношението му към връстниците;
- ⇒ Състояние на съня и апетита;
- ⇒ Честота и продължителност на острите заболявания;
- ⇒ Сроковете, в които детето се нормализира;

4. В детската градина децата усвояват навици да се самообслужват, а това изисква време. Изградените начални навици за самостоятелност улесняват адаптирането на децата. За по-доброто самочувствие на 3-годишното дете е препоръчително да има формирани начални умения да се храни само, да разпознава дрехите си, да контролира ходенето до тоалетна, да събира играчките си и други елементарни умения, които с помощта на персонала ще се

усъвършенстват в детската градина. Важно е тези навици да се развиват постепенно, а не когато остават дни до постъпването в детска градина.

IV. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ЕКИП НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА:

Цялостният процес на адаптация трябва да се съпътства от редица специализирани дейности на екипа на детската градина, които да благоприятстват неговото протичане.

1. Диференцирани принципи и дейности при адаптацията на всяко дете;
2. Непосредствено участие на родителите в периода на адаптация;
3. Регламентиран режим по време на предстоя на детето в детската градина;
4. Поетапен прием на децата в детската група;
5. Подкрепа на детето по отношение на навичките му през първоначалния етап на адаптация;
6. В зависимост от адаптивната способност на детето, родителя може да престоява в детската група до постигане на желаното поведение и адаптация, за безболезнен преход от семейната среда към условията на ДГ; /по преценка на педагога и със съответни медицински документи- здравна книжка, за по дълъг период и декларация за спазване правилата за вътрешния ред/;
7. През първия месец ежедневен мониторинг по отношение на здравето и психо-емоционалното състояние на детето;
8. Провеждане на системни образователни мероприятия на педагозите и помощник-възпитателите с децата и взаимодействие с родителите:
 1. Провежда специални игри-занимания, насочени към подобряване на психо емоционалното състояние на децата;
 2. Подбира игри и упражненията изграждане у детето на положително отношение към детската градина
 3. Запознаване на детето със заобикалящата го среда/ помещенията, в които пребивава групата: занималня, спалня, сервизни помещения, санитарни и др.
 4. Подбира материали за родителите с консултативен характер и указателен характер;
 5. Подбиране на материали в помощ на специалистите;
 6. Всеки петък следобед е ден от седмицата за посещение на родителите;
 7. Отворени врати веднъж на всеки два-три месеца за посещение на родителите (свободен достъп до базата на детската градина) и възможност за среща с учителите;
 8. Предоставяне на приемни часове за консултация с учителите и директора.

V. ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ:

1. Препоръчва се подготовката за раздялата да започне вкъщи. На детето може да му се говори за това, че то отива на детска градина, а родителите – на работа. Трябва предварително да се подготви детето за мисълта за детска градина. Подробно да му се разкаже за реда в нея, за обстановката, родителите могат да правят кратки екскурзии до детската градина.

Неизвестното плаши детето. То трябва да е запознато с това, което го очаква. Хубаво е то да разбере, че родителите му ще се чувстват горди, че то вече е голямо и ходи на детска градина. Родителите да не забравят, че всички техни емоции се предават на детето.

2. Важно е учителите да бъдат запознати с индивидуалните особености на детето, с неговите навици и умения. Да бъде уточнено, от каква помощ се нуждае детето.

3. Спокойният родител води до себе си спокойно дете. Желателно е сутрин то да бъде водено от родителя, който е готов да се раздели с него нежно, спокойно, но твърдо и бързо, без да удължава моментът. Ако детето трудно се разделя с майката, желателно е през първата седмица да го води някой друг.

4. Раздялата в детската градина трябва да бъде кратка и насърчаваща. Най-добре е родителят сам да помисли за своя ритуал при раздяла. Ритуалът ще направи родителя по-уверен и тази увереност ще се предава и на детето. Не е правилно на детето да се обещава неща, които след това родителите не изпълняват!

5. Много важни са емоциите на родителя при раздялата. Колкото по-плах и нерешителен е той, толкова по-тревожно ще бъде детето. Родителят не трябва да се тревожи, когато детето плаче.

6. На детето трябва да бъде обяснено след кое събитие от деня ще бъде взето /след като то се наобядва или след като се наспи/. Така детето няма да е тревожно, кога и дали ще го вземат, а ще очаква събитието.

7. Родителите не трябва да променят правилата, които са въвели при раздяла. Детето има нужда от твърди граници и правила, за да се адаптира бързо. По този начин то се чувства сигурно и спокойно.

8. Някои деца се уморяват много от новите впечатления, новите приятели, новите дейности и многото хора. Ако детето е неспокойно и нервно, това означава, че то има неудовлетворени потребности. В този случай ще трябва да се прибира по-рано или 1-2 пъти седмично да се оставя у дома, а родителите да проявяват търпение към капризите на детето – те възникват поради претоварване на неговата нервна система. Не трябва да му се карат, а просто да насочат вниманието му към нещо по-интересно.

9. В семейството се препоръчва детето да бъде в спокойна обстановка, без никакви конфликти. Да му се говори ласкаво и нежно, да бъде прегръщано. Нека получава похвали за всичко постигнато. Детето се нуждае от постоянната подкрепа на своите родители. Само по този начин детската градина може да се превърне в място, където то ще се чувства комфортно, а това ще осигури необходимото за близките спокойствие.

10. Плачът на детето, което все още не говори, може да означава физиологични потребности на детето, които трябва да се установят и удовлетворят незабавно: •храна; •вода; •сън; •ползване на тоалетна; •друга потребност. След като предварително родителите бъдат запознати с дневния режим на детската градина, за по-лесна адаптация на детето е желателно да се наложи подобен режим и вкъщи. Още повече ще помогне, ако има възможност два-три месеца преди постъпването на детето да се следва режима в детската градина.

11. Ако детето е свикнало вкъщи на обяд да яде само едно ястие, то нищо чудно в детската градина да откаже някое - първото, второто или третото. Имаме предвид, че често пъти храненето е една от основните причини, поради която детето не иска да ходи на детска градина.

12. От значение е и редовното ходене на детска градина. Нека детето свикне с мисълта, че от понеделник до петък всеки има задължения - то е на детска градина, мама и татко са на работа. А събота и неделя са дните за семеен отпих, игри и забавления (време за семейството).

13. Желателно е детето да бъде включено в избора и подреждането на детската раничка, като в нея трябва да има всичко необходимо: комплект за преобличане, пижама, пантофи, бельо.

15. Облеклото: ⇨ дрехите трябва да са лесни за обличане и събличане, ⇨ да нямат сложни закопчавания или трудно да минават през главата; ⇨ обувките съответно да са лесни за обуване и събуване - на този етап за предпочитане са обувките без връзки.

16. В детската градина децата усвояват навици да се самообслужват, а това изисква време. Изградени начални навици за самостоятелност улесняват адаптирането на 3-годишното дете. Добре е то да има умения да се храни само, да разпознава дрехите си, да контролира ходенето до тоалетна, да събира играчките и други елементарни умения, които с помощта на персонала ще се усъвършенстват в детската градина. Важно е тези навици да се развиват постепенно, а не когато остават дни до постъпването в детска градина.

17. Осъществява се ежедневен контакт с персонала (медицинските сестри); родителите получават информация как се справя детето с новата обстановка.

Всеки проблем, свързан с детето се разрешава много по-лесно при взаимно доверие.

18. Когато децата още от първия ден усетят доброжелателните отношения между родители и педагози (специалисти), със сигурност се справят по бързо с новата среда.

19. Бързо привикват тези деца, чиито родители са ги поверявали на грижите ту на едната баба, ту на другата, ту на гледачката или на по-големите братя и сестри. Те са открити за общуване – както с връстниците, така и с възрастните.

20. Новото предизвиква тревожност при възрастните и още по-силна, при децата до 3 (три) години. Затова на детето му е необходима информация:

- Какво ще се прави в детската градина – ще се пее, танцува, играе, спи, яде и т.н.;
- С кого ще бъде там – с други деца и с госпожите, които знаят много забавни неща;
- Да има възможност детето да се запознае предварително с бъдещите си учителки; Изключително важна е положителната нагласа на родителя към детската градина, ако той вярва, че това е най-доброто място за детето му, така ще мисли и то. Ще сме си свършили работата като родители, ако след време чуем детето да казва: „По-бързо мамо, татко, че ще започнат без мен! Искам на детска градина! Не искам да си тръгвам от детската градина!”

ПРИБИРАНЕ ОТ ДЕТСКА ГРАДИНА

1. Създайте си семеен ритуал при вземането на детето от детска градина. Това може да бъде разходка в парка, игра на площадката, разказване на приказка, пеене на песничка, нещо, което доставя удоволствие на детето.
2. Организирайте срещи с родители и деца от групата на Вашето дете извън детската градина. Зареждането с положителни емоции е от голямо значение за успешната адаптация.

ПРИ ТРУДНА АДАПТАЦИЯ

1. Първи стъпки в детска градина

При необходимост родителят може краткосрочно да посещава заедно с детето си детска градина през първите три дни. Престоят трябва да е съобразен с режимния момент на децата (препоръчително е посещенията да бъдат във времето за свободна игра). Първите няколко дни служат за опознаване на средата, децата и възрастните. Времетраенето може да се осъществи от 15 до 30 минути, като постепенно детето да бъде оставяно в занималнята. По време на престоя си,

детето се развежда от служител на детската градина из пространството, като му се представят децата, предлагат му се занимания и игри.

2. Раздяла

Препоръчително е раздялата родител – дете да се осъществи на четвъртия ден от посещението на детето (при редовни посещения). От изключително значение и много важно е преди раздялата родителят да обясни на детето си, че излиза и ще се върне за да го вземе, като при излизане е необходимо да помага с ръка за „довиждане“. Първата раздяла протича около 15 минути. Ако детето се успокои в рамките на това време (дори и ако е разстроено при раздялата и плаче), раздялата се смята за успешна и времето за разделите се увеличава постепенно. Ако детето продължи да плаче, търси родителя си, не се заиграва с децата, не може да бъде разсеяно, не поддържа контакт с учителя и/ или помощник-възпитателя, работещ с детето – раздялата се смята за неуспешна. При неуспешна раздяла се повтаря отново гореописаната процедура.

3. Стабилизиране

Времето за раздяла се увеличава. През петият ден, ако детето е спокойно, значи адаптацията минава според очакванията.

4. Финализиране

Адаптацията е приключила след като детето е приело персонала на детската градина, децата и средата.

Възможно е при сутрешният прием, детето да протестира, но при влизане в групата се чувства комфортно.

Екипът на Детска градина № 8 „Христо Ботев“ разбира, че адаптацията е труден период за семейството. В това отношение следим внимателно адаптацията на Вашето дете и ще Ви информираме за неговото състояние.

VI. В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

В Детска градина №8 „Христо Ботев“, град Варна се стремим да подхождаме индивидуално към посрещането на всяко дете, за да се почувства то добре дошло и да се адаптира по-бързо.

1. За новоприетите деца от Първа група, през м. юни или м. септември се провежда предварителна родителска среща за обсъждане на предстоящото постъпване и адаптация на децата.

2. В детската градина има утвърден модел за по-лесна адаптация на децата, постъпващи за първи път в детската градина, който включва предварително запознаване на детето и родителите с обстановката, дни на отворени врати за децата и родителите преди постъпването на детето, който се изразява във възможност детето и родителят заедно с детето да посети детската градина и да

поиграе на двора, родителите да поговорят с учителите, учителите предварително да се запознаят с детето.

3. Родителят попълва въпросник, насочен към специфичните особености и навици на детето, които да бъдат взети под внимание от учителите при постъпване на детето в детската градина.

4. Въведен е поэтапен прием на децата от Първа група, независимо дали те са посещавали ясла или не.

5. Осъществяваме подкрепа на детето по отношение на навиците му през първоначалния период на адаптация.

6. Следим за емоционалното състояние на детето, състоянието на съня и апетита, отношението му към възрастните и връстниците.

7. Подбираме игри и упражнения за изграждане у детето на положително отношение към детската градина.

8. Провеждаме индивидуални консултации за развитието и адаптацията на децата.

VII. ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ:

1. За бързата и безболезнена адаптация е необходимо учители, помощник-възпитатели и родители да работят заедно в сътрудничество.

2. **Стъпки**, които могат да помогнат за по-лесна **адаптация** към детската градината.

- Синхронизирайте правилата!
- Упражнявайте раздяла!
- Създайте си ритуал за сбогуване!
- Поддържайте позната обстановка!
- Ролята на „преходния обект“!
- Не отстъпвайте!
- Спокойствие и позитивизъм!

3. Симптомите за адаптираното дете са:

- Детето се разделя самостоятелно и в добро настроение с родителя /възрастните/.
- По време на престоя в детската градина детето е спокойно. Може често да задава въпроси „кога и дали“ ще го вземат, но това са въпроси, с които то очаква да бъде потвърдена неговата сигурност.
- По време на занимания и игри разказва спокойно за своите родители.
- При тръгване от детската градина разказва с удоволствие, какво се е случило там.

4. Контролът за спазване на Модела за работа със семействата и децата в периода на адаптация от семейната среда към детската градина се осъществяват лично от директора на детската градина.

5. Настоящият „Модел за работа със семействата и децата в периода на адаптация от семейната среда към детската градина“ е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване в съответствие с промените в нормативната база и очакванията на обществото.

6. „Модел за работа със семействата и децата в периода на адаптация от семейната среда към детската градина“ е неизменна част от Правилника за дейността на детската градина.

7. Родителите на децата са запознати с него още на първата родителска среща.

8. Модел за работа със семействата и децата в периода на адаптация от семейната среда към детската градина е публикуван на сайта на детската градина.